

Maire Lumiaho

11.11.2020

Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunnalle

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE MAATALOUSYRITTÄJIEN TYÖTAPATURMA- JA
AMMATTITAUTILAIN MUUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI HE 181/2020 vp

Maatalousyrittäjien työtapaturmavakuutus on osa sosiaalivakuutusta ja sosiaaliturvaa. Työtapaturmavakuutuslait uudistettiin sosiaali- ja terveysministeriön johdolla pitkän ja laaja-alaisen lainsäädäntötyön jälkeen ja tässä yhteydessä uudistettiin myös maatalousyrittäjien työtapaturma- ja ammattitautilainsäädäntö. Uudistettu työtapaturmalainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2016 lukien.

Hallituksen esityksen mukaan uudistettuihin lakeihin on osoittautunut pieniä korjaustarpeita, jotka on lain voimaantulon jälkeen havaittu, ja joihin käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia

MTK pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja perusteltuina. Esitetyistä muutoksista ansionmenetyskorvauksen jakaminen vahvistaa vakuutusperiaatetta, takautuviin työkyvyttömyystilanteisiin liittyvä ja MELA- päivärahaa koskevat muutosesitykset vähentävät vakuutettujen kannalta kohtuuttomiakin takaisinperintätilanteita. Päätoimista opiskelijaa, joka toimii samalla MATA-vakuutettuna maatalousyrittäjänä, koskeva muutosesitys selventää säädöspohjaa.

MTK haluaa kiinnittää eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunnan huomion esitykseen sisältyvään voimaantulosäännökseen, jossa muutosten voimaantulossa ehdotetaan noudatettavan pääosin vahingon sattumisvuotta. Hallituksen esityksessä olevat muutosesitykset ovat toimeenpanoon ja maksatukseen liittyviä muutoksia, jotka olisi hyvä saada käytäntöön mahdollisimman nopeasti ottaen huomioon, että muutoksilla korjataan lainsäädäntöön uudistuksessa jääneitä puutteita. Ansionmenetyskorvauksen jakamista MATA- vakuutetun ja sairausajan palkkaa maksaneen työnantajan kesken koskeva sääntely on hallituksen esityksen mukaan ylipäättään mahdollista, jos maatalousyrittäjällä on maksuhetkellä MATA- vakuutettua maatalousyrittäjätoimintaa eli säännöksen soveltaminen on sidoksissa maksuhetkeen, jota MTK:n mukaan tulisi pitää ratkaisevana voimaantulon kannalta.

Toinen voimaantuloa koskeva huomio liittyy takautuviin työkyvyttömyyseläketilanteisiin, joissa takautuvaan aikaan sisältyy korvattu MATA-vahinko. Näissä muutosten voimaantulo olisi perustelua sitoa työkyvyttömyyseläkepäätöksen tekoajankohtaan.

Maire Lumiaho

11.11.2020

Mela-päivärahaa koskevia hallituksen esitykseen sisältyviä lainsäädäntömuutoksia, jotka mahdollistavat ko. päivärahan maksun huomioimisen takautuvissa MATA-korvauksissa, ovat niinkään toimeenpanoon liittyviä. Kun sääntelyn tarkoitus on vähentää takaisinperintätilanteita vakuutettujen kannalta, olisi niitä tarkoituksenmukaista soveltaa mahdollisimman pian. Työtapaturmien korvaamisessa sekä ammattitaupeissa vahingon sattumisvuosi voi olla kaukanakin maksuhetkestä.

Helsingissä 11.11.2020

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Maire Lumiaho